

DODATNE PREVENTIVNE AKTIVNOSTI PATRONAŽNE SLUŽBE

Diplomirane medicinske sestre v patronažnem varstvu izvajajo dodatne preventivne aktivnosti, in sicer:

- obravnavajo novorojenčke, dojenčke in otročnice po posodobljenem programu,
- vzpostavljajo stike z osebami, ki se niso odzvale povabilu na preventivni pregled v ambulanto družinske medicine, ugotavljajo vzrok za neodzivnost in izvedejo ukrepe glede na ugotovljeni vzrok,
- pripravijo analizo svojega terenskega območja ter
- izvajajo posvetovalnice v lokalnih skupnostih.

ZAGOTAVLJANJE ENAKOSTI V ZDRAVSTVENI OSKRBI RANLJIVIH SKUPIN

Izkušnje ranljivih oseb kažejo na številne ovire pri skrbi za lastno zdravje, kot tudi na ovire pri dostopu do sistema zdravstvenega varstva, vključno s preventivnimi programi.

Za vključevanje ranljivih oseb v preventivne programe zdravstveni domovi izvajajo različne aktivnosti, na primer:

- stopnjevane intervencije za starše otrok do 1. leta starosti, za področji »Laktacija in dojenje« ter »Gibanje«,
- odprta vrata za zdravje na lokacijah partnerjev iz socialnega sektorja in nevladnih organizacij, ki jih izvaja standardni tim centra za krepitev zdravja,
- dodatne preventivne obravnave v patronažnem varstvu,
- samoocenjevanje zdravstvenega doma glede zagotavljanja enakosti v zdravstveni oskrbi ranljivih skupin z načrtovanjem in izvedbo ukrepov,
- izvedba presoje ustreznosti objektov in komunikacijskih ukrepov zdravstvenega doma za osebe z gibalno in senzorično oviranostjo ter
- zagotovitev prisotnosti tolmača in/ali medkulturnega mediatorja pri izvajanju preventivnih obravnav.

LOKALNE SKUPINE ZA KREPITEV ZDRAVJA

V lokalnih skupnostih vseh 25 zdravstvenih domov so se vzpostavile Lokalne skupine za krepitev zdravja in zmanjševanje neenakosti v zdravju, ki delujejo po modelu skupnostnega pristopa. Sestavljajo jih predstavniki občin, institucij iz zdravstvenega in socialnega resorja, vzgojno-izobraževalnih institucij, Projektnega učenja za mlajše odrasle, Ljudske univerze ter različnih nevladnih organizacij.

Delovanje po modelu skupnostnega pristopa omogoča:

- odzivanje na potrebe lokalnega prebivalstva,
- usklajeno in povezano premoščanje zaznanih ovir ter razvoj načinov ukrepanj, ki presegajo klasične institucionalne oblike delovanja,
- boljši dostop do preventivnih storitev in obravnav ter
- razvoj podpornih mrež in skupin za samopomoč.

Partnerji v Lokalnih skupinah za krepitev zdravja postavijo skupne cilje ter načrtujejo in udeležujejo ukrepe na področju preventive, krepitev zdravja in zmanjševanja neenakosti v zdravju.

OBLIKOVANJE: **idearna**.

Nadgradnja in razvoj preventivnih programov

ter njihovo izvajanje v primarnem zdravstvenem varstvu in lokalnih skupnostih

V projektu sodeluje 25 zdravstvenih domov iz Slovenije, 16 iz vzhodne in 9 iz zahodne kohezijske regije.

S projektom nadgrajujemo vseživljenjsko preventivno obravnavo za celotno populacijo tako za otroke in mladostnike kot odrasle.

KAJ PROJEKT PRINAŠA?

Boljše zdravje, z zdravjem povezane kakovosti življenja, zmanjševanja neenakosti v zdravju v lokalnih skupnostih ter načrtovanja aktivnosti krepitev zdravja, ki izhajajo iz potreb ciljne populacije, dosegamo s krepitevijo javnozdravstvenega poslanstva zdravstvenih domov, in sicer z:

1. vzpostavitvijo strokovnih skupin v zdravstvenih domovih za podporo izvajanju integrirane preventive kroničnih bolezni in zmanjševanja neenakosti v zdravju,
2. vzpostavitvijo in delovanjem integriranih centrov za krepitev zdravja,
3. izvajanjem nadgradenj pri preventivnih pregledih otrok in mladostnikov,
4. izvajanjem dodatnih preventivnih aktivnosti patronažne službe,
5. zagotavljanjem enakosti v zdravstveni oskrbi ranljivih skupin ter
6. vzpostavitvijo in delovanjem struktur na ravni lokalne skupnosti po modelu skupnostnega pristopa za krepitev zdravja ter zmanjševanje neenakosti v zdravju.

VZPOSTAVITEV STROKOVNIH SKUPIN

Strokovne skupine so se vzpostavile za podporo izvajanju integrirane preventive kroničnih bolezni in zmanjševanje neenakosti v zdravju.

V zdravstvenih domovih so se vzpostavile:

- strokovna skupina zdravstvenega doma za preventivo,
- koordinativni tim za preventivno zdravstveno varstvo otrok in mladostnikov,
- preventivni timi za otroke in mladostnike posameznih šol in
- koordinativni tim za preventivno zdravstveno varstvo odraslih.

Njihov namen je zagotavljanje:

- podpore pri izvajanju preventivnih programov za različne ciljne skupine,
- stalnega povezovanja in sodelovanja med izvajalci preventivnih pregledov in zdravstvenovzgojnih programov ter
- udejanjanja javnozdravstvenega poslanstva zdravstvenih domov.

INTEGRIRAN CENTER ZA KREPITEV ZDRAVJA

Integriran center za krepitev zdravja je samostojna enota v zdravstvenem domu in ključna organizacijska struktura na primarni ravni zdravstvenega varstva za zagotavljanje izvajanja strukturiranih zdravstvenovzgojnih obravnav ter aktivnosti krepitev zdravja in zmanjševanja neenakosti v zdravju za prebivalce vseh populacijskih skupin v območju zdravstvenega doma.

Centri za krepitev zdravja izvajajo:

- program Priprava na porod in starševstvo,
- aktivnosti krepitev zdravja in preventivnih obravnav za otroke, mladostnike in njihove starše ter preventivne obravnave za mlade v lokalnih skupnostih,
- zobozdravstveno vzgojo za otroke in mladostnike,
- program za krepitev zdravja za odraslo populacijo ter
- aktivnosti krepitev zdravja in zmanjševanje neenakosti v zdravju za vse populacijske skupine.

NADGRADNJE PRI PREVENTIVNIH PREGLEDIH OTROK IN MLADOSTNIKOV

Namen izvajanja nadgradenj pri preventivnih pregledih otrok in mladostnikov je:

- zagotavljanje celostne obravnave, zgodnje odkrivanje ogroženih za nastanek kroničnih bolezni, povezanih z neustreznimi prehranjevalnimi in gibalnimi navadami ter
- ustrezno ukrepanje, vključno z informiranjem in motiviranjem za aktivno skrb za zdravje.

Omenjene projektne aktivnosti se v 25 zdravstvenih domovih izvajajo za učence 3. in 6. razredov osnovnih šol.

